

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI, POKRYWANY
SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

NUMERACJA I OGŁOSZENIA przyjmują wszystkie kategorie, kantory i biura ogłoszeń w Warszawie, Łodzi i miastach prowincjonalnych.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: CZĘSTOCHOWA, II-ga ALEJA Nr. 26. — TELEFON Nr. 50.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od g. 8-10 wiecz. Receptyśw. adact. redakcja nie przyjmuje.

CENY OGŁOSZEŃ: Za pierwszą pełnowygodną linię lub jedno miejsce: Nadstawka w. 50. przed tekstem k. 40. Iskaniem 3 kol. i nekrologi po kop. 25. na 4 kol. po kop. 10. Drobne ogłoszenia po kop. 5. Wyraz. Najtańsze ogłoszenie kop. 20. Odrożnienie treści matrymonalnej: o 50 proc. drożej. Za dołączenia prospektów lub reklam po 6 rubli od 1000 egzemplarzy.

agentury: w Rakowie, Noworadomsku, Myszkowie, Zawierciu, Piotrkowie, Łodzi i Warszawie. Cena pojedynczego egzemplarza kop. 3.

AKC. TOW. HANDL. PRZEMYSŁ.

„Ł. J. BORKOWSKI“

poleca ze **SKŁADOW** w miejscu

ZELAZO—WYROBY ZELAZNE—OLEJE i SMARY—CYNA, OŁÓW, ANTYMON—BLACHY BIAŁE i CYNKOWE — DRUT MOSIĘŻNY i BLACHY MOSIĘŻNE — NITY MIEDZIANE — STAL AMERYKAŃSKA i PILNIKI e. t. c.

ul. Piotrowska № 2,—Telefon № 70.

II Aleja № 38, Tel. № 497.

TEATR URANJA

DRAMAT BALETNICZY
Dziennik Gaumont'a (natura)
DWIE MATYLDY

Wyjątkowo znakomita farsa w 3 aktach.

Program od soboty 9 do poniedziałku 11 Maja 1914 roku (włącznie)
Na scenie osiatnie 3 dni występów T-wa farsowo-operetkowego pod kierunkiem **Wł. Piotrowskiego.**

DZIAŁ KABARETOWY

Nad program występy zaangażowanych ze Lwowa brata i 6-cio letniej jego **Sobskinis** którzy wykonają nad dnostry rodzeństwa

Anons: W czwartek 14 maja występy **Armando Ambrosi**

Teatr **PAŁYŃSKI** II ALEJA 19. TELEF. 334.

Program od soboty 9 do poniedziałku 11 Maja (włącznie)

WALKA z TYFONEM

Wielki dramat w 4 cz. ze Złotej Serenady. Dopełn. Harrisona i Agerdolma.

Kronika Gaumont'a (natura) i Kłótnia rodzinna u Giupiasinińskiego (b. k.)

Nowości Na scenie: Pod art. kier. Fr. Stróżewskiego. Nowości

MAKS-LINDER OMANJA

Znakomita farsa w 1 akcie z repertuaru teatru „Nowoczesnego“ w Warszawie

Anons: Od wtorku 12 maja demonstrowany będzie obraz prawdziwie arcydzieło sztuki kinematograficznej „Życie żydów w Palestynie“ (zdj. z nat.)

Teatr „**ODEON**“ II Aleja № 43.

Program od soboty 6 do wtorku 10 Maja (włącznie)

Nick Winter i czuówek w masce

Nadzwyczaj zajmujący dramat sensacyjny w 4-eh częściach z przygod słynnego detektywa **NICK WINTERA**

Bigorno pokrywa dachy (komiczne) | **Dziennik Pathe № 2645** Sprawy bieżące. Kronika.

Na scenie: **Józef Zejdowski** znakomity humorysta-satyryk polski. Dział zupełnie nowego programu.

E. GRABOWSKI GEOMETRA upraw. przez Minis. Spraw. CZĘSTOCHOWA, II-ga ALEJA 29.

Scisle pomiarcy i tejs. parcelacje, pomiary dla przedkładania planów w instytucjach rządowych.

Na mocy upoważnienia Piotrkowskiej guberni do spraw własności ziemskich wykonuje po udzieleniu pastwisk, zamiany gruntowe, separacje serwitutów i t. p.

Doktor PAWEŁ BRONIAŃSKI Czestochowa Nowy-Rynek 3, Telefon 34.

ChOROBY SKÓRNO, WŁOSÓW PŁOCINOW, WENIEZYJNE I Kosmetyka lekarska. Przyjmuje od 9-12 rano i od 4-8 popoł. Pasty od 3-4 popołudni. Siłownia w składzie wstrzykiwanie SALTWARSAŃU (WATA 606 1914) i badania krwi na syfilis.

Czarniecka Góra

Uzdrowisko przyrodolecznicze w lasach gór S-to Krzyskich.

Sezon rozpoczyna się 10 Maja. Ilość miejsc powiększona. Piękne leśno-gorskie położenie. Wspaniałe warunki klimatyczne. Ordynuje D-r W. Smoleński. Informacji udziela i wysyła bezpłatnie obszernie ilustrowane broszury.

Zarząd
Adres: Czarniecka Góra przy stacji Niektan kolei Nadwiślańskiej.

Skład Wyrobów Z. Marezyńskiej Tabaczojnych w Czestochowie, 2-ga Aleja Nr 33, Telefon Nr 682.

Poleca: Papierosy, cygara i tytonie. Oczyszczony fabryk oraz galanterię tabaczną. Zamówienia przyjmują telefonicznie i telefoniem. N stycjonalistowa wysyłka do domów oraz pocztą

Gabinety Leczniczko-Dentystyczne R. Filipowicza
II-ga Aleja Nr. 24, telefon 482.

Przyjmuje: od 9-1 i od 3-7 p.p. prócz niedzi. i świąt. Specjaln. zęby sztuczne w kauczuku i złocie

Bezsprzecznie **„TITU“** (Tuetout) najlepszy do zabezpieczenia futer i złomowych ubrań od moli. **Ne plami.** Dostać można w aptekach i składach aptecznych.

SAMOCHOODY **DOROZKI**
Inż. **MATULEWICZA**
Teatralna 58/60. Kurs po mieście 40 k. na stacje kolei H-K. rb. i kurs za miasto do umowy.

Lekarz-Dentysta **Stefan BARYLSKI**
Przyjmuje od 10-1 i od 4-7
Częstochowa 3 Aleja Nr. 43, tel. 613

Pierwszorzędny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamieniarsko-Sztukatorski
Częstochowa Aleja 3-cia dom własny
Zyduje od roku 1887. Telefon 2-60.

KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI WYKONAWA: Rzeźby pomniki, roboty budowlane i kościelne. Fabryka posadzki cementowej na chodniki stopni mozaikowych, oraz wszelkich wyrobów z cementu. Ceny przystępne.

DZIS
W OGRODZIE „FRASCATI“
1-sza Aleja № 12. Telefon 5-77.
KONCERT

nowozaakazowanej damskiej orkiestry koscijumowej

Oddział Piotrkowski pośrednictwa pracy Towarzystwa Wzajemnej Pomocy pracowników rolnych
Poleca członków Swotich na posady administratorów, rządców, ekonomów, pisarzy, ogrodników, buchalterów, kasjerów i innych pracowników rolnych.
Przedstawiciel Stowarzyszenia K. KARWOWSKI
Piotrków, Bankowa 18, Tel. 75.

Praktyczna szkola kroju i szycia metodą Wortha mistrzyni cechowe

LUCJI JURASZEK

w Częstochowie, II Aleja 38 m. 13.

Przy szkole pracownia ubiorów damskich i dzieciennych. Po ukończeniu szkoły praktykantkom wydaje się **dyplom krawiecki.**
Wszystkie przysługujące. 0812— Wykończenie solidne

Szklę do konserwatorów Wecka

poleca

W. STAJEWSKI, II Aleja № 33.

„REX” za NAJLEPSZE!!!

Uznane na wystawie technicznej i nagrodzone medalem, jako najtrwalsze i najszczęśliwsze w Maszynki „REX”, czyli udoskonalone „PRIMUS”, przewyższające wszystkie inne najprostsza konstrukcją i najsolidniejszym wykończeniem, jakoteż i wyroby M. I. K. O. W. F.

specjalnej fabryki W. TACIKA.

Warszawa, Żelazna № 21. tel. 156-84. Katalogi bezpłatnie.

Pierwszy w Częstochowie Chrześcijański HURTOWY SKŁAD

Towarów Galanteryjnych i Piśmiennych pod firmą:

M. ZARUSKI i S-ka

Ulica Ogrodowa № 11.

Posiada na składzie w wielkim wyborze Koronki, Wstążki, Nici Bieliznę wełnową papicrową i gumową, krawaty Szelki Portmonetki, Ponczozy, Skarpetki, Chustki, Szale wełniane i jedwabne, oraz wszelkie materiały piśmienne.

Edward KINDERMAN

CZĘSTOCHOWA, ul. Teatralna № 26 dom własny
Tel. № 522. Filija w Sownowcu ul. Targowa № 14

POLECA: Różka żelazne, Różeczka dzieciinne, kolebki, wózki dzieciinne materace druciane i sprężynowe i t. d. CENY NIZKIE ZA GOTÓWKĘ i NA RATY, CENNIKI NA ŻĄDANIE GRATIS.

HURTOWE SKŁADY Stowarz. Kupców Chrześcijan

pod firmą **„OBRONA”**

w Częstochowie, ul. Ogrodowa № 11.

Są najlepszym źródłem zaopatrywania się w towary kolonialno spożywcze. Cena na wszystkie artykuły rynkowa, (najniższa).

Wyłączna sprzedaż cukru z trzech pierwszorzędnych cukrowni Lublin, Milejów i Nieleśdów.

ROWERY

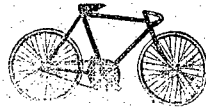
leko idące, silnie zbudowane, eleganckie
MĘZKIE, DAMSKIE i DZIECINNE
firmy „ORMONDE” i „WAHREN”

za gotówkę i na Raty.

Specjalny Skład **PUCEK i HILL** II-ga Aleja 23, tel. 605.
(piękny rower drogowy z wolnym kołem od 88 rubli)

ZAKŁAD ŚLUSARSKO MECHANICZNY

W. Bajer

w Częstochowie ul. Teatralna 12, Telefonu 357.

Przyjmuje wszelkie obstalunki i reperatury Samochodów, motocykli rowerów. Niniejszym z awiadaniam Sz. posiadaczy Samochodów iż objętem **Przedstawicielstwo Gum słynnej fabryki „Continental”** oraz na składzie posiadam duży wybór iróżnych części po cenach przystępnych.

Z poważaniem

W. Bajer

Pierwsza Chrześcijańska Pracownia Konfekcji Damskiej

JANA ZYMKA

w Częstochowie, ul. Teatralna № 35, I piętro.

Przyjmuje wszelkie zamówienia wchodzące w zakres konfekcji Damskiej z własnego i powierzzonego materiału wykonywa takowe podług umówionego terminu, bez zawodu.

DLA CAŁUSA

jest wieloletnia, czysta, trwałym, młodocianym, zdrowym, wyjątkowo delikatnej skóry i delikatnego, niekwaśnego, niezawodnego, zawsze czystego i do przetrwania.
MYDŁO WILKOWEGO „KONIK”
Sproba Bergmann & S. Białobłoty
Dostać można wszędzie po 12 kop. za sztukę.
Żądać tylko w czerwonym opakowaniu.
Główny skład na Państwa Kasyjkiel:
Biuro chemicznych preparatów, St. Petersburg, Małaja Konjuskowa, 10

Flakon I. 20

Spytajcie się swego lekarza,
a ten Wam potwierdzi, że

FAGOSOL

jest radykalnym środkiem przeciw **chorobom płucnym**
Fagosol zalecany przez powagi lekarskie, leczy GRUŻLICĘ, BRONCHIT, KASZEL, ASTMĘ, KOKLUSZ.

Żądać we wszystkich aptekach i składach aptecznych.
Przedstawiciel Towarzystwo Chemikol. Warszawa.

Nowo Otworzony Zakład Reprodukcyj Chemigraficznej

„PRACA”

CZĘSTOCHOWA, II-ga ALEJA Nr. 32.

Wykonywa klisze do druku siatkowe i kreskowe dla ilustracji pism, wydawnictw naukowych katalogów i t. p.

KRWAWY DANIEL,

którego bandycka epopeja przez kilka tygodni zapelniała szpalty wszystkich polskich, a nawet wielu obcych dzienników—znalazł smutny koniec. Jak wiadomo już naszym czytelnikom, padł on na terytorjum wsi Zyguntów, w gm. Skotniki w pow. koneckim na brzegu Pilicy, trafiony 30 kulami tropiącego go przez wiele dni pościgu.

Jakby przeczuwając, że będzie zmuszony ukrywać się przed karą za swe nieczne sprawy — bandyta ten nigdy w życiu nie fotografował się, dopiero po śmierci dokonał zdjęć. Zdjęcia fotograf warszawskiego „Tygodnika Ilustrowanego”. Obok podajemy odbitkę tej właśnie fotografii, wyobrażającą trupa krwawego Daniela, leżącego na ziemi z głową opartą na kuce zdjętej z niego odzieży.

— o —

Stopnie porównania.

Mały Kazio odbywa lekcje gramatyki. Na ostatniej lekcji mówiliśmy o stopniach porównania — rzecz nauczyciel. Ale pewnie wszystko zapomniałeś.

Bynajmniej odrzekł Kazio. Stopień równy będzie, gdy powiem: „koniak jest dobry”.

Stopień wyższy: „koniak jest lepszy niż wódka” a stopień najwyższy: „koniak Szustowa jest najlepszy”.

Bardzo dobrze, mój chłopcze, rzekł nauczyciel. Widzę, że jesteś pojętny i umiesz dobrać przykłady.

Z doli robotniczej.

Dola niejednego robotnika ciężka bardzo i smutna nasuwa nam różne myśli.

Chciałoby się poprawy losu; chciałoby się widzieć współbraci w lepszych warunkach materialnych, aby tak on, jak i jego rodzina nie czuła niedostatku; a dzieci mogły wyjść na ludzi. Wiele nam jeszcze do tego potrzeba. Przedewszystkiem porozumienie między zwierzchnościami niektórych fabryk a robotnikami, mówimy niektórych, boć różne po fabrykach panują stosunki i różna jest ich zwierzchność.

Są tacy, którzy nie tylko rozumieją położenie trudne robotnika, ale współczując mu, czynią cośkolwiek dla ulżenia jego doli. Lecz jakże niewielu jest takich!

Wielu to lekceważy siebie robotnika, wielu to źle się obchodzi np. z praktykantami, albo robotnikami niewyuczonymi jeszcze dostatecznie swego fachu, swego zawodu.

Szkół specjalnych niema, uczyć się nie mamy gdzie, żeby już wykwalifikowanymi do roboty stanąć.

Na to wyrozumienia niema; są za tą karą, wymyślenia, wydalania, traktowanie nie jak człowieka, ale jak jakiś przedmiot.

Wobec tego, kiedy się wśród mas robotniczych zaczęły zjawiać hasła socjalizmu i obietnice poprawy losu, mnóstwo pracujących przeszło pod sztandary tego kierunku, godziło się na strajki z różnych powodów, już choćby z chęci usunięcia niektórych dotkliwych zwierzchników.

I to jednak zawiodło — szczęścia nie dało. Na strajkach źle wyszło i wychodzi społeczeństwo, ponosząc krzywdę pod względem ekonomicznym, źle wyszła zwierzchność fabryczna, fabrykanci sami, źle wreszcie pracownicy, cierpiąc biedę, głód i inne niedogodności.

Nie szczedono nam, robotnikom obietnic i przyrzeczeń, że będą zmienione warunki moralne i materialne, lecz nie z tego dotrzymano?

Odpowiedź nie potrzeba — sami

wiemy. Oto znów wszystko zostaje po dawnemu. Obietnice różne przysię, lekceważenie i źle traktowanie robotnika na porządku dziennym i dochodzi nieraz do ostateczności. To też wśród wielu robotników musi panować rozgoryczenie i rzeczywistość istnieje.

Prawda — są i robotnicy źle postępujący, którzy zasługują nieraz na nagane, ale iluż jest krzywdzonych, nie zawsze sprawiedliwie karanych, lub wystawianych na niemożliwe prostoprostu wymagania.

Zwierzchność, mając więcej wykształcenia i wiedzy, naszym zdaniem, powinna być rozumiejsza od wielu z nas, ona też powinna kierować się rozumem i okazywać robotnikom więcej serca; pamiętać, że czasy niewolnictwa dawno minęły już; że robotnik jest także człowiekiem, że nie może być stawiany na równi z maszyną, a nieraz i gorzej, boć o maszynę bywa dbałość częściej większa. Nie powinni niejednemu przedstawicieli zwierzchności fabrycznej utrudniać życia robotnikowi, mieć względ na niego i warunki w których się znajduje.

Dopiero wtedy, kiedy pomiędzy fabrykantami i ich zastępcami a robotnikami inne zapanują stosunki, pod każdym względem więcej ludzkie, robotnik nie będzie żywił, wlecznie niezadowolonym, nie będzie rozgoryczonym.

Dopiero wtedy może lepsza dola zapanuje nareszcie wśród mas robotniczych. Robotnik.

Częstochowa, 7 maja 1914 r.

Przed zebraniem Tow. Dobroc.

Dzisiaj więc po południu w sali domu własnego przy ul. Staszycy odbędzie się doroczne zwyczajne ogólne zebranie członków Towarzystwa Dobroczynności dla Chrześcijan. Znów zbierze się zapewne, jak zwykle, kilkanaście lub conajmniej ze 20-cia osób na ogólną liczbę 329-ciu członków.

Do obojętności jednak naszego ogółu na sprawy najbardziej palące jesteśmy już przyzwyczajeni tak, że smutny ten objaw nie wywołuje w nas już, niestety, nawet żadnego zdziwienia.

Może jednak owe przeszło ćwierćtysiąca członków na zebraniu nieobecnymi zainteresuje się niektórymi cyfrowymi danymi, które nie fatygują się na zebranie, a więc wygodnie w domu przy rannej kawie znajdzie w poniższym zestawieniu.

Nie zepsuje im to napewno humoru ani nie zaburzy spokojnego trawienia, że ta najszersza w zakresie swej działalności nasza instytucja filantropijna, ta macierz naszych towarzystw

dobroczynnych posiada dom własny, ale tylko tytularnie, bo ma rb. 5,846 k. 88 dingu, którego spłacić nie może. Bo i z czego? Wszak każdy, kto da parę rubli członkowskiej składki, uważa, że obowiązek spełnił i nie chce słyszeć o żadnym czynnym współdziałaniu celom towarzystwa.

Błogosławiony system: piątę podatek i dajcie mi spokój!

To też pomimo, że instytucja, istniejąca już od lat 14-tu w mieście o 90-ciu prawie tysiącach ludności posiada aż 329 (sic!) członków pięciu kategorii, to jednak, gdy idzie o przyłożenie nie tylko kieszeni, ale i trochę fatygi, i trochę głowy — znajduję chętnych zaledwie szczipną garstkę, która, jak to mówią, wychodząc z siebie, zrobić może dla instytucji niewiele, bo i to niewiele na wiatr barki kilku lub kilkunastu osób jest bardzo dużo.

To też powtarzamy nie dziw, że posiadając już w przytulku dla 20-ciu przy Wieluńskim Rynku osób 20, nie może towarzystwo czynić zadość potrzebom, nastroczającym się codziennie, że tak powiemy, na ulicy. Do redakcji, do domów prywatnych, do sklepów zgłasza się w ciągu roku setki nędzarzy potrzebujących istotnie pomocy. Redakcja naszego „Gońca Częstoch.” bywa nieraz dosłownie oblegana przez biedaków, którym trzeba coś dać, bo głodnego niepodobna odsyłać z niczem. A iluż jest takich, którzy ręki nie wyciągają, na ulicę nie pójdą zebrać.

I nimi Tow. Dobroczynności 90-ciu tysięcznego miasta nie może się zająć, nie z winy zarządu, tej garstki działaczy pracujących nad siły, lecz wskutek dziennej obojętności: popierwsze — ogółu ludności miasta; powtóre — ogółu owych 329-ciu członków towarzystwa.

Wspomnieliśmy dom staroów, a wszak nie wyczerpuje on zadań towarzystwa. A siedm ochron, bo 4 własne, 3 fabryczne? A niesienie pomocy chorym i wsparcia doradne? A utrzymanie szwalni, tak potrzebnej dla ubogich dziewcząt? A pomoc szkolna? A wstrzymanie z konieczności sprawa kąpieli ludowych? A biuro pośrednictwa pracy, również wskutek braku funduszw pomimo zatwierdzenia — nieożywna? Nie mówimy tu już o bibliotece, posiadającej 2,350 tomów, na którą wydano rb. 206 66 i o Kolonjach Letnich, których wydział istotnie nader żywnie prowadzony.

Słowem Tow. Dobroczynności dla Chrześcijan m. Częstochowy ma przed sobą zadanie obrzydliwe, złożone z całego szeregu spraw, gwałtownie domagających się i środków materialnych i sił poprostu fizycznych.

Wszystkiego tego niema wobec, powtarzamy, dziwnej, dziwnej i jeszcze raz dziwnej obojętności ogółu.

fig.

Upadek historycznego kościoła w Strzałkowie.

Koresp. własna „Gońca Częstoch.”

W odległości 4-ch wiorst od Radomska leży wieś Strzałków, była rezydencja słynnego polskiego malarza Siemiradzkiego, gdzie ostatnie dni swego życia dokończył. W wiosce tej stoi odbudowany kościół, który niestety rokrocznie chyli się ku upadkowi.

Świątynia ta ufundowana została przez Leonarda Rożę — Strzałkowskiego w 1697 r., jako testament przywilej króla Zygmunta II-go, zatwierdzający fundację. Przywilej ten mieścił w sobie ciekawe zastrzeżenie, że patronami kościoła mają być dwaj starsi i godnością wyżsi członkowie herbu „Biała róża” w czerwonym polu, do nich też miał należeć wybór kandydata w czasie wakującej prebendy. Uposażenie kościoła, jako parafialnego, składało się stosownie do przywileju fundacyjnego ze wsi Strzałkowa, Szczepocic, Orzechowa oraz orzechowskiego młyna.

W 1765 r. biskup łucki Antoni Wołłowicz, wizytując kościół opatrzył go w bogate sprzęty, liczne aparaty, leżące w rękach parafian, jako parafialnego, zagarnął. Wnętrze świątyni zdobią dwa wielkich rozmiarów malowidła, przedstawiające fundatora, trzymającego w ręku miniaturę kościoła przez siebie zbudowanego. Piękne freski i inne malowidła wymagałyby szczegółowego opisu, które po części są zniszczone, lub zupełnie wapnem zabieleny.

W r. 1779 parafję skasowano a wieś Strzałków z sąsiednimi wioskami zaliczono do parafii w Radomsku.

W r. 1861 włościanie strzałkowscy poczynili odpowiednie starania, by przywrócić dawną parafję, lecz wysiłki były daremne, bowiem sprzeciwiały się temu miejscowe władze kościelne. Obecnie kościół ten jest zamknięty, nabożeństwa odbywają się tylko parę razy do roku. Świątynia, jak zaznaczaliśmy na wstępie chyli się coraz bardziej ku upadkowi. Należałoby przeto zająć się energicznie historycznym zabytkiem, i dołożyć wszelkich starań by doprowadzić dom Boży do pierwotnego stanu.

Włościanie Strzałkowa i sąsiednich wiosek powinni ponownie wszcząć starania o utworzenie parafii, a spodziewać się należy, iż miejscowe duchowieństwo chętnie poprze ich zamiary, zwłaszcza, że kościoły dwa w Radomsku nie są w stanie pomieścić części parafian w czasie niedzielnych nabożeństw.

M. Swiderski.
Radomsk, 7-5-1914 r.

— :: —

Odkopany nieboszczyk.

Niedawno — jak donosi „Warsz. Myśl“ — w miasteczku Sosnowica wiadomości sprawczy odkopali na omentarzu jakiś trumnik...

Rano znaleziono otwartą mogiłę i trupa do połowy wyciągniętego z trumny, o czem natychmiast dano znać władzy.

Nieboszczyka pochowano powtórnie i wdrożono w sprawie tej energiczne śledztwa. Sprawców jednak nie wykryto.

Tymczasem wśród ludu krążyo zażęły zabobonne wersje o tem, że nieboszczyka odkopali krowini, chcąc go obrócić plecami do góry...

Ledwie zdążono zakopać trumnę, gdy gruchnęła wieść, że grób znów rozkopano.

Tym razem uczynili to psy, które pocuły w śle zaspanyj trumnicy ciało. Właściciel psów sądzi je natychmiast.

Nowe książki.

Zygmunt Bartkiewicz. „Pierwszy grzech“. Nowele. Nakład Obethnera i Wolfia. Warszawa, Lublin, Łódź, Kraków, New York.

Nowy tom nowel autora „Starych serc i „Psiach dusz“ nie czyni zawodu zwolennikom jego swoistego talentu.

W tym ostatnim zwłaszcza kierunki Bartkiewicz dał sobie tym razem większą niż dotychczas rolę. Jego „Zwyoty“ to już nie tylko kołaczące się we wspomnieniach i tradycjach rodzinnych echo przeszłości...

nie zapomniał jednak Bartkiewicz o realistycznym studjum teraźniejszości, którą umie malować dosadnymi barwami. Miasto, do którego w istocie ma wstręt i którym pogardza, ma w nim jednego z najlepszych od twórców swego małego nikczemnego życia...

Zna jednak autor „Pierwszego grzechu“ także i zaletki Warszawy. Gdyby nie jego dążność do stręczczenia się, do zwartej i silnej kompozycji, z dziejów takiego „Paua Sztuczki“, artysty, którego los zapędził za ładę sklepową...

W noweli tej talent Bartkiewicza zabłysnął najsilniej i przemówił najmówniej tym szlachetnym współczuciem dla człowieka i niedoli ludzkiej, która w sercu autora znajduje zawsze oddźwięk niezawodny.

Z. Dębicki.

Humor i Satyra.

Sędzia i oskarżony.

— Z aktu wynika, że od dziesięciu lat przestajesz w złem towarzystwie.

— Tęgo bym nie powiedział, bo przez te dziesięć lat miałem wciąż stosunki z panami sędziami, a to przecież ludzie porządni.

Postawiony na nogi.

— Słyszais Janku, że p. Wietrzycki zbankrutował?

— Dlaczego on zbankrutował? — Wszak my żydki jego na nogi postawili?

— Jakto, nie rozumiem?

— Nu, on pierwzej na koniach jeździł, a teraz nogami chodzi.

Pociecha z dzieci.

— Kopę lat... ho, ho, dawne czasy i seszeraliliśmy się... Jak się tam panu powodził, jak dzieci?

— Na dzieci nie mogę narzekać, pracują na siebie, mam z nich pociechę.

— Czemu się trudnią?

— Uwaga pan, starsza córka trochę utyla i obwoża ją po jarmarkach jako „tłusta Flora“, jeden syn, mający orosnięte nogi, pokazuje się pod nazwą „człowieka foki“, drugi z nossem trochę krzywym jako „człowiek ptak“, zaś najmłodsza córka, mająca po sześć palców u rąk i nóg, popsuje się w muzeum osobliwości, pod nazwą „damy klawiatyry“.

Głód.

Bogacz, przesycony zbytkiem, społkaczem.

— Paniel z głodu umieram!

— Szczęśliwy niepoń — zawyrokował milioner.

Tabela nieurzędowa wygranych w ciagnieniu IV klasy 202 loterii klasycznej Królestwa Polskiego.

Jako w 1 dniu 9-go maja 1914 r. wyższy następujące główne wygrane: Rub. 10,000 na n-r 19774...

Table with 4 columns: 'Pa rubli 70 wygrały N-ry:', '70', '1361-3053', '4697-6187', '7636-9396', etc.

Do sprzedania fortepian, łóżko z materacem, biblioteczka, stolicek, wieszadło, gżemsy, II Aleja 42 m. 7. od I do 5. 1202

Place do sprzedania na Parkicze za świętym Rochem za gotówką i na raty. Wiadomość na miejscu Leon Reteski Nr. 48.

Potrzeba 6-ciu stolarzy meblowych I Aleja 10 zakład stolarski. 1203

HURTOWY SKŁAD Towarów Łokciowych i Trykotowych „TWO PRZEMYSŁ POLSKI“ J. Płodowski, P. de Brunet i S-ka, Warszawa, ul. Nowogrodzka 18a, telef. 141-09. Jedyne źródło zakupów dla sklepów spółdzielczych.

Fabryka B-ci SZCZĘSNYCH ul. Zielona Nr. 15, Telef. Nr. 230. Wyrabia wszelkie wyroby z miedzi, piecie kapłowe...

Jest do sprzedania morgi placu z zabudowaniami i ogrodem zabudowania składają się z nowomurowanego domu...

Do wynajęcia od 1-go Lipca, 1914 r. sklep w Nowym Ryнку także różne mieszkania...

Kucharz Lokal, Pręzeki, Kucharki potrzebni na wyjazd i postąży miastowi...

SANATORYUM i Zakład Wodoleczniczy D-ra KUPCZYKA Kraków, Szujskiego № 11. Choroby nerwów, serca, żołądka i jelit, podagra, cukrzyca, niedokrwoność.

Potrzebna prasowaczka ulica Krakowska Nr. 55 1191. Tanio sprzedam rower B. Kłdawa Wieluńska 9. 1189-1190.

Potrzebna pana zdatna do stycznia Krakowska 23. 1193. Okazyjnie sprzedam sklep w Zawierciu w cenie dwóch tysięcy dający netto rocznie z górą dwa tysiące rubli...

Ostrzeżenie eklei wystawione przez W. Bielobradka zlecenie F. Jury, do dyskontu Wzajemnego Kredytu, a które zostały wykupione uważać za nieważne.

Pozukujcie Nauczyciela pragnę się uczyć dalej do przyspasabiania 4-ch klasowego egzaminu...

Lokomobile kotły parowe różnych wielkości, poleca Tarnio Piekowski Częstochowa Aleja 37. 1179-

Sklep spóźnycho dystrybucyjny z piwem w fabrycznej dzielnicy z powodu choroby sprzedawczarza Wiadomość w Gońcu 1190.

KALENDARZYK

Dziś: Izidora
Jutro: Mamerta Maksyma
Wschód słońca 4 m. 16 | Zachód słońca 7 m. 38
Długość dnia 15 m. 22 | Przybłyto dnia 7 m. 48

Wiadomości historyczne:
1646 Zakończono kościół o. o. Franciszkanów w Warszawie.
1682 Śmierć Cara Fiedora Aleksiejewicza

Magazyn Towarów Białych
Marji BIZKI
Mieszczą się w mieszkaniu prywatnym w Częstochowie 2-ga Aleja Nr. 20 m. n. r. 1-y

7 klasowe żeńskie gimnazjum
Hr. KAPNIST
Przyjmowanie podań i przedwstępne egzaminy do wszystkich klas i klasy przygotowawczej rozpoczyna się codziennie od dnia 16/29 Maja r. b.

Leczenia zębów i jamy ustnej
M. Puchalskiego
Aleja III Nr. 57 tel. 610.
Przyjęcia: od 9-1 i od 3-7. Leczenie, plombowanie. Zęby sztuczne. Ceny niskie.

Powrócił z podróży
Radca Sanitarny Dr. APT
długoletni lekarz w kąpielach Łimskich obecnie w Wrocławiu, Hofchenstrasse 50.
Lekarz specjalista od chorób dróg oddechowych.

Fortepiany i Pianina

Fabryki C. M. Schröder dostawcy 3-ciu Dworów Cesarsko Królewskich i liczący konserwatorów muzycznych, oraz pierwszorzędnych konserwatorów. Poleca firmę egzystującą od 1885 r.

Zarząd drogi żelaznej Herbsko-Kieleckiej
Podaje do wiadomości, że od dnia 1 Maja 1914 do 1 Maja 1915 roku pociągi towarowo-osobowe będą kursowały podług następującego rozkładu.

Table with columns for stations (STACJE) and times (T.O., P.T.O., etc.). Stations listed include Herby, Ostrowy, Gnaszyn, Częstochowa, Mantke, Olszyn, Kzoty-Potok, Koniecpol, Żeliszawice, Włoszczowa, Ludyńia, Malogoszcz, Piekoszów, Kielce Nad. etc.

Sklep
spozycywo do sprzedania nie droga Stradomska Nr. 41 - 1168.
Sprzedam
dom z ogrodem Zawodzie Marysia Kowalski 1099
Z powodu
zmiany interesu sprzedam sklep spozywczy dystrybucyjny Teatralna 27 - 1171.

SKLEP WIEJSKI
w Częstochowie, II Aleja
Filja w OSTROWACH
poleca:
wyborowe mleko słodkie i kwaśne, maśło do gotowania i smielankowe, sery, warzywa i t. p. produkty spozywcze.

WYŻSZA SZKOŁA KROJU
M. Piaseckiej
Mistrzynie cechu Warszawsk. i Częstoch.
Częstochowa II Aleja Nr. 40.
Przy szkole pracownia sukien, okryć i kostjumów na ządania formy papierowe kopjowane czyniąco zadose najwzbredniejszym wymaganiom.

Mauczytel Muzyki
Teofil REZLER
SOLISTA SKRZYPEK
Udziela lekcje gry na Skrzypcach, Violonczeli, Fortepianie, Gitarze i Mandolinie, oraz przygotowuje d. konserwatorium. Adres: ul. Ogrodowa 29.

Dr. P. Szaniawski
choroby dziecinne wewnetrzne
Teatralna 13, Telefon 4-32.

Młyn wodny Wydartuchy.
do sprzedania za 12,500 rubli wodz. stała rzeka źródłana Białka - gruntu ornego 14 morgów 50 pretów, łąka Nr. 1 - 7 morg - Olszyn i zarosli 2 morgi - Zabudowania pod papą - dwie pary kamieni francusk. Cylinder, kłaper ganek - Zubronki, ja ieleniak, perłak, krajzega.
W Gubernji Kieleckiej, powiat Josszczowski, poczta Koniecpol 5 wkrst oc. Koniecpola.
Wiadomosc w Częstochowie, dom Bendkowskiego, róg Prostej Nę 6 przy Starym Rynku.

MAGAZYN
w II ej Alei Nę 16, dom p. Imicha.
Z oddziałami damskiej, męskiej, uczniowskiej i dziecinnej
Gotowej Garderoby
Magazyn został zaopatrzony w najnowsze angielskie i francuskie modele po cenach najprzystępniejszych, o czem mam zaszczyt zawiadomić i prosić o zwiedzenie mego magazynu. Zwiędz, nie obowiązując do kupna. Polecając się Sz. Klientom, Z powazaniem R. TRAWIŃSKI.

Prosimy o uregulowanie Prenumeraty!!

ONE.
Z angielskiego.
(Dalszy ciąg).
- Dora się spóźnia - rzekł pan Calcott, zbliżając się do okrągłego, nakrytego stołu. - Powinna być już tu być, ale nie będziemy nią czekać! Siadaj pan, kochany panie. Spodziewam się żeś przywiózł z miasta dobry apetyt.

wpół głuchej matrony.
- Ach! wujaszku, przepraszam, że się spóźniła, ale wiedziałam, że na mnie czekać nie będziesz! zawołała przedko bystrem, ukradkowym wejrzaniem oburzając Hugona.
- Nie, moja droga, nie czekałmsy. Pan Ludlow był głodnym po drodze. To pan Ludlow, Doro.
Dora skinęła głowką i podała rękę młodzieńcowi, który już był powstał. „Ładne stworzenie, ale jakiś kozak” pomyślał Hugo.
Dora usiadła i zaczęła zaraz mówić. Z początku zwracała się wyłącznie do wuja, opowiadając mu gdzie była i jak jej czas zleciał przedz niż przypuszczała.
- Chodzisz za daleko moje dziecko, nie lubię takich długich wycieczek dla ciebie - rzekł staruszek poważnie. Nie powinnaś chodzić sama.
- Cóż ja na to poradzę, żebym nie była sama? odparła śmiejąc się Dora.
Była tak ładna, zadając to pytanie, że Hugonowi przyszła nagła ochota, ofiarować siebie jako przyszłą eskortę. Nie śmiał jednak odezwać się z tą propozycją i zapytał tylko, czy tamtejsza okolica posiada dużo pięknych spacerów.
Dora i pan Calcott zaczęli mu ją opisywać i tak zagawędzili się przy stole do późna; Dora ze złyshca, prawie na chwilę nie zamykała się usta.
- Cóż to za papla - myślał Hugo, a jednak ta jej paplanina bawiła go.

Była to odmienna od tych rozmów ja kie zwykle „panienki” prowadzą w salonach, szersza, naturalniejsza - czasem nawet aż do zbytku naturalna we wług Hugona.
Była to właśnie ta pora roku, w której wieczory są najdłuższe, to też dziesiąta wybiła na ściennym zegarze, a w pokoju zaledwie robiło się szaro.
- Doro, już czas na pacierze - przerwał pan Calcott opowiadający coś siostrzenicy.
- Ach! prawda wujaszku - już dziesiąta - odpowiedziała przedko, podnosząc się i dzwoniąc. Wniesiono lampę, z czego Hugo skorzystał by się przy jej świetle bacniej przypatrzeć Dorze. Krytyczny rozbiór powierzchowności dziewczęcia zajął mu tyle czasu że Rachel i druga służąca weszły do pokoju, pan Calcott odczytał modlitwy z ogromnej Biblii, a on jeszcze przegładu swego nie skończył.
- Po odejściu służby pan Calcott powstał.
- My to wcześniej chodzimy spać, panie Ludlow - wymówił - wcześniej bezwząpienia niż pan byłeś przyzwyczajony w Londynie. Jeśli więc pan zechcesz jeszcze posiedzieć, zaniosę ci lampę do mego gabinetu, gdzie znajdziesz księżki i wszystko co do pisania potrzebne.
- Dziękuję panu; ale dziś korzystać z tego nie będę - odpowiedział Hugo i pożegnawszy się z gospodarzami i Dorą poszedł do swego po-

koju.
- Ciekawym, czy ona tu stale mieszka, myślał idąc po schodach. - Kto by się był spodziewał, że stary ma takie śliczne stworzenie przy sobie. - Chociaż nie powiem żeby mi się podobała, rozważał dalej. - Jest zaudate swobodna jak na mój gust, nie znać w niej żadnego staranniejszego wychowania. Z tem wszystkim ładniutka i dziwnie wdzięczna ma ruchy. A jak powabnie głowkę na jedno ramię przechyla!
I myślał w ten sposób długo jeszcze tak długo dopóki nie zasnął. A że był zmęczony podróżą, więc usnął twardo i nic mu się nie śniło, nic - nie wylądając siostrzenicy pana Calcotta.
ROZDZIAŁ II.
Hugo Ludlow nie był wcale zwolennikiem wczesnego wstawania; to też ku wielkiemu swemu zdziwieniu obudził się nazajutrz o siódmej, o której to godzinie byłwał zazwyczaj w jak najcisłszych jeszcze stosunkach z Morfuszem.
Poranek był śliczny; słońce wlewało się strumieniem do pokoju, a zielone festony bluszczy u okna szeleściły z lekka, a świegoczące wśród zarosli ptaki zdawały się knuć spisek przeciw dłuższemu spaniu Hugona.
(d. c. n.)

Chrześcijańska pracownia czapek i kapeluszy.
„CZAPNIK POLSKI”
 Często chętnie w 1/2 ga Aleja N-r. 30. Poleca na sezon wiosenny czapki męskie, uczniowskie i dziecięce, różnych fasonów i gatunków, jak również kapelusze filcowe, męskie, dziecięce i krajowych fabryk najnowszych fasonów i lenic. Po cenach niskich.
 Przyjmuje wszelkie obstalunki w zakresie czapek i kapeluszy wchodzące.
K. Chawłowski

POKOST
 C. Ch. Szmidt w Rydze oraz wszelkiego rodzaju farby i gips poleca
Skład Materiałów Apteicznych i farb
Wacława ORLA
 w Częstochowie, III Aleja 46.

Pracownia Czapek i Kapeluszy „POLONIA”
 UL. TEATRalna, 2 ALEJA N. R. 19. — COZIE TEATR PARYSKI
 Na sezon wiosenny poleca czapki męskie po 49, 45, 39, 35, i wyżej, dziecięce po 20, 4 i droższe kapelusze filcowe krajowych fabryk: polskie, niemieckie i wyżej, kapelusze wiedeńskie i zagraniczne w fabrykach najnowszych fasonów oraz galanterię damską i dziecięcą w zakresie przybłocenia wchodząca w eleganckim i gustownym wykon. według najnowszych fasonów.

Mleczarnia skrzydłów
 Teatralna Nr. 11.
 poleca po znijzonych cenach:
 Wyborowaz masło, sery, mleka i inne produkty w zakresie mleczarstwa wchodzące. Na ządanie śniadania i kolacje.

Ryski Bank Handlowy, Filja w Częstochowie.
 II-ga Aleja № 26.
 Wynajmuje w opancerzonym skarbcu **KASETY STALOWE „SAFES”**
 Po cenach od 12 rb. do 24 rb. rocznie za leżnie od wymiaru kasetki.
 Dla załatwienia czynności związanych z manipulowaniem złożonych w kasetkach watorów i naprz. oddanie kuponów etc. | odpowiednio urządzona poczekalnia w lokalu Banku znajduje się do dyspozycji właściciel kasy.

Kaucjonowane Biuro Nauczycielskie
Stanisławy Ligęzówny
 w Częstochowie Teatralna 26.
 Rekomenduje Nauczycieli, Nauczycielki, Ochroniarki, Froebłanki, Bony, Nauczycielki na godziny, francuski, niemiecki i nauczycielki muzyki. Cudzoziemki biuro na ządanie sprowadza.
 Biuro otwarte od 9 r. do 6 po południu.

Zakład Stolarski W. KIDAWSKIEGO
 został przeniesiony z ul. Warszawskiej 33. w 2 Aleję 19, gdzie teatr Paryski.
 Poleca meble jako to: szafy, stoły rozsuwane, krzesła, sypialnie, robota dębowa. Ceny przystępne. — Wyrób własny. A także przyjmuje wszelkie roboty w zakresie stolarstwa wchodzące.

Najlepsze Pieczywo E. Makowskiego
 2 razy dziennie z piekarni II Aleja № 36.

Z powodu
 nagłego wyjazdu jest do sprzedania sklep kolonialny spożywczy i dystrybucja w Alejach wadykające w Administracji Gońca. 0576

Sklep
 spożywczy — Szymanieckiego ul. Mikołajewska Nr. 13 poleca codziennie świeże: pieczywo, mleko i śmietaną z Dobr. Skrzydłów dwa razy dziennie. —1177

Piekarz
 zontaj samodzielnie potrzebny przy stowarzyszeniu spożywców „Jutrzenka” zaraz, pożądanie aby żona była ochroniarką lub akuszerką zgłoszenia adresować: Międzno poczta Kłobucko dla księdza proboszcza.

Domek
 ze sklepem za 1,800 Rubli — Dzika Nr. 16. 1183

Potrzebne
 od 1-go Lipca r. b. mieszkanie soneczne z 4 pokojów o dobrym rozkładzie, kuchni i wszelkimi wygodami na 1-szym piętrze w okolicy III Aleji. Oferaty z podaniem ceny uprasza się do Administracji „Gońca” sub. 1184.

Sprzedam
 tania sklep spożywczy z powodu zmiany interesu Warszawska 94 1185

Place
 od 300 rb. przy ul. Warszawskiej — Warszawska Nr. 83 792

Chrześcijańska
 fabr. tkanin metalowych i wyrobów druczanych — Piotra Krutowskiego ul. Wicłuska 16. Wyrabia siatki druczane i rały do budowy wszelkich fabryk. Ogrózenia klombów i ogródów. Suszarnie dla wszelkiego rodzaju fabryk. Sita do zboża i do odlewni żelaza. Wykonanie dokładne. Ceny przystępne.

Do wynajęcia
 za 120 rb. dwa pokoje z kuchnią piwniczką i drwalką ulica Nowa 46

W ulicy Kamieniec.
 do wynajęcia zaraz sklep, mieszkanie ogród owocowy i warsztat mebli do sprzedania. Wiadomość w Administracji Gońca. 1111

Motocykl
 1 1/2 H. P. tania sprzedaż Tartakowa 18, Piwowarczyk. 1095

Do wynajęcia
 2 pokoje z kuchnią ul. św. Barbary 45 Sukleu nik 1126

Do wynajęcia
 od 1 Lipca różne mieszkania w 1 wlaściciela Szkolna 9. 1193

ZAKŁAD WODOLECZNICZY
Dr. A. Chramca Tow. Akc. Zakopane-Tatry
 Leczenie fizykaino — dyetetyczne. Kapiele borowinowe, gazy, elektryczne, Masaze, Gimnastyka. Elektryczna — Röntgen, kąpiele słoneczne i powietrzane.
 Otwarto cały rok. Kuchnia — wykwintna.
 Ceny: — od 10- do 30 koron — dziennie za pokój z utrzymaniem.
 Sezon wiosenny i jesienny ceny niższe.
 Prospekty na ządanie gratis i franko.

Lecznica chorób kobiecych z Oddziałem Położniczym
Dr. J. Pietrasiewicza
 w Częstochowie, Jasnogórska 24.
 Opłaty za pobyt od 1 rb. 50 kop. do 3 rb. dziennie. Pokoje oddzielne. Ambulatorjum z chorobami kobiecymi codziennie od godziny 9-ej rano do 1-ej po południu.

Klinika ginekologiczno-położnicza
Dr. Stanisława Nowaka i Dr. Stefana Kona
 w Częstochowie, Teatralna 14, dom dr. Nowaka **Telefonu № 515 i 76.**
 Przyjmuje na stały pobyt chore ginekologiczne, chirurgiczne, osoby ciężarne i rodzące. **Opłata** za dobę od 2 rb. do 6 r., Specjalnie urządzona sala operacyjna, sala porodowa. Gabinet dla leczenia fizykalnego chorób kobiecych.
Centralne ogrzewanie — Oświetlenie elektryczne.

Magazyn konfekcji Męskiej, Damskiej i Dziecięcej pod firmą „ALEKSANDRA”
 zaopatrzone w wszelkie trykotaże, bieliznę, zaboty, garnitury dziecięce, skórzane wyroby, rękawiczki, gorsety, kwiaty, roboty ręczne. Tamże filja Warszawskiej Farbiarni i Pralni Chemicznej **Ch. Gehera.**
Częstochowa, II Aleja № 41.

PIEKARNIA Marceliego Chmielewskiego
 Egz. od lat dziesiąciu w Alei II przeniesioną została do lokalu własnego przy ul. Teatralnej 48 róg Zielonej Tel. 654
 Filje: ul. Dojazd 13, ul. Krakowska 35, ul. Siedm. Kamieniec 21.
 Poleca pieczywo znane ze swej dobroci. Sprzedaż detaliczna i hurtowa.
 Piekarnia urządzoną została według nowoczesnych wymagań.
 z poważaniem **Marcel Chmielewski.**

Firma Egzystuje od 1860 roku
Farbiarnia i Pralnia Chemiczna A. Heiningera
 II-ga Aleja № 19. Telef. № 5.
 Wykonuje farbowanie i pranie chemiczne po cenach przystępnych i punktualnie, a mianowicie: Garderobę damską męską i dziecięcą. Dywany, portjery, firanki, kapy, serwetki pluszowe pokrycia z mebli i t. p.
SKLEPY WŁASNE
 w Łodzi ul. Mikołajewska Nr. 39 Tel. 29-35
 w Tomaszowie Piotrk. ul. Kaliska Nr. 72
 w Piotrkowie ul. Petersburska 14 Bykowskie 21 tel. 266.

NATUR. WODA CZYSZCZĄCA
APENTA
 Działa skutecznie i łagodnie
 Dr. G. Petecot
 Lekarz nadworny Ujejski Staw. Plussa X.

Obowiązujące postanowienia
 dla restauracji są do nabycia w Drukarni F. D. Wilkoszewskiego. II Aleja 38

DOM
 dochodowy zbudowany z cegły i żelaza ze wszelkimi nowoczesnymi wygodami do sprzedania za bardzo niską cenę. Warunki bardzo przystępne. Wiadomość w Administracji Gońca Częst.

Książki do Sacharyny
 do nabycia w drukarni **F. D. Wilkoszewskiego** w Częstochowie.
 FARBIARNIA **JAN SIKORSKI**
 ul. Targowa, № 25, róg Mikołajewskiej.
 Farbuje czysto i pierze garderobę damską męską i dziecięcą — Ceny niskie.

We wszystkich Księgarniach sprzedają się dzieła pedagogiczne **Reussnera** do bardzo przedkij i najłatwiejszej nauki **Języków Obcych** w Szkole i Domu bezpłatnie, bo bez nauzczyteli z objaśnieniem wymowy i kluczem pod tytułem.
SAMOUCZEK
 Polako-Niemiecki kurs wstępny (Elementarz) po kop. 5, 13, 24 i 40; kurs 1-lyk. 80; kurs 11 k. 1.60
 Rusko-Niemiecki k. 5, 12, 24, 40 i 2.20 —
 Polako-Francuski kurs 1-szy k. 1.20; kurs 11-gi k. 3.20. — Polako-Angielski kurs 1-lyk k. 75; kurs 11-gi k. 1.20. — Polako-Ruski Elementarz po kop. 5, 12, 24 i 40; — kurs 1-lyk. 1.40; — kurs 11-gi k. 1.80. — Nakład autora (Reussnera), Z o t a 6. Warszawa, który wysyła 1-y zeszyt **Samouczka** gratis, po otrzymaniu marki pocztowej za 7 kop.

KRAWIEC
CHRZEŚCJAŃSKA PRACOWNIA
 Najlepiej najtaniej wykonywa PIERWSZORZĘDNY ZAKŁAD KRAWIECKI **Wincentego MARKSA** ul. Ogrodowa № 26. vis a vis Nowego kościoła św. Rodziny

BO GŁOWY MIGRENE
MIGRENE-NERVOSIN
 WIEC ZŁOZAC. APTKACHYSK. APT. PROSZKOWO WYBRANOWO TYLKO PŁACU. PODPISEM WYDAWCY. A GĄSIECIEGO